

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Povolení nakládat se zbožím před jeho propuštěním do režimu vývoz

Je nutno konstatovat, že samotnému podání žádosti o povolení nakládat se zbožím ještě před jeho propuštěním do režimu vývoz, ve smyslu § 123 celního zákona, žádná zákonná překážka nebrání. Je-li toto povolení celním úřadem vydáno, může takové rozhodnutí upravovat práva, právem chráněné zájmy nebo povinnosti žadatele jen v rozsahu a mezích stanovených zákonem.

DOTAZ : Deklarant podal k vnitrozemskému celnímu úřadu písemné celní prohlášení, kterým navrhoval v něm deklarované české zboží k propuštění do celního režimu vývoz. Před vydáním rozhodnutí v celním řízení, podal k uvedenému celnímu úřadu žádost o povolení s ním nakládat ještě před jeho propuštěním. Uvedený celní úřad ve věci této žádosti rozhodl tak, že s předmětným zbožím povolil nakládat ještě před jeho propuštěním do navrhovaného režimu v plném rozsahu. Deklarant se následně s tímto zbožím dostavil na pohraniční celní úřad, kde chtěl uskutečnit jeho vývoz do zahraničí. Ptáme se, zda na základě tohoto povolení může předmětné zboží opustit území ČR - být vyvezeno? V souvislosti s výše uvedeným odkazujeme na obdobnou situaci, jako v případě povoleného zjednodušeného postupu, kdy je zboží vyváženo na základě např. zjednodušeného celního prohlášení. Současně by nás zajímalo, zda by na danou věc měla vliv skutečnost, že by výše uvedená žádost o povolení nakládat se zbožím ještě před jeho propuštěním, byla podána po tom, co celní úřad rozhodl o nepropuštění předmětného zboží do navrženého celního režimu vývoz, anebo v situaci, kdy by citované rozhodnutí o nepropuštění zboží, bylo vydáno až po podání předmětné žádosti.

ODPOVĚĎ : Vyvézt české zboží do zahraničí na základě existence rozhodnutí o povolení nakládat se zbožím ještě před jeho propuštěním, podle mého názoru nelze. Na úvod chci k této problematice poznamenat několik souvisejících a podle mne důležitých skutečností.

Nejprve k zmíněnému povolení nakládat se zbožím ještě před jeho propuštěním. Podle § 123 zákona č. [13/1993](#) Sb., celní zákon, v platném znění (celního zákon), celní úřad může na žádost deklaranta povolit nakládat se zbožím ještě před jeho propuštěním. Podle tohoto ustanovení celní úřad vždy žádosti vyhoví, je-li důvodem pro nepropuštění zboží pouze nutnost určit původ zboží, místo odeslání, sazební zařazení nebo celní hodnotu zboží. Tímto ustanovením je také stanovena povinnost zajistit celní dluh v případě, že vznikl nebo by mohl vzniknout. Protože v souvislosti s vývozem českého zboží celní dluh dle současných právních předpisů nevznikl a ani nevzniká, tato část citovaného ustanovení celního zákona se daného případu netýká a nijak jej neovlivňuje.

Podle § 100 odst. 1 celního zákona, veškeré zboží, které má být propuštěno do navrženého celního režimu, v tomto případě vývozu, nebo pro které má být celní režim ukončen, musí být uvedeno v celním prohlášení podávané za tímto účelem. V těchto souvislostech je nutno připomenout znění § 99 celního zákona. Podle tohoto ustanovení je účelem celního řízení, prováděného v rámci celního dohledu, rozhodnout o propuštění zboží do navrženého celního režimu nebo o ukončení celního režimu, do kterého bylo zboží propuštěno. V případě, že výsledkem celního řízení je propuštění zboží do navrženého celního režimu, má příslušné rozhodnutí v této věci následující náležitosti :

- a) označení celního úřadu, který rozhodnutí vydal,
- b) evidenční číslo rozhodnutí, datum přijetí celního prohlášení, datum vydání rozhodnutí,
- c) přesné označení deklaranta,
- d) název zboží,
- e) podpoložka celního sazebníku a celní sazba zboží,
- f) částka cla, daně a poplatku a číslo účtu příslušné banky, na nějž má být tato částka zaplacená (v

současné době pro vývoz se nevyplňuje),

g) vlastnoruční podpis pověřeného zaměstnance celního úřadu s uvedením jména, příjmení a funkce a otisk služebního razítka; v případech, kdy je rozhodnutí vydáno prostřednictvím zařízení pro zpracování a přenos údajů na nosičích informací, jsou vlastnoruční podpis a otisk služebního razítka nahrazeny kódem.

Pro tento případ, kdy je zboží do navrženého celního režimu propuštěno, neobsahuje rozhodnutí v celním řízení, odůvodnění a poučení o opravném prostředku.

Narozdíl od předchozího celního řízení, není účelem správního řízení podle § 123 celního zákona (NAKLÁDÁNÍ SE ZBOŽÍM), rozhodnout o propuštění zboží do navrženého celního režimu, ale o tom, zda bude či nebude povoleno nakládat se zbožím ještě před jeho propuštěním. Tuto skutečnost je nutno zdůraznit. Citované povolení nelze zaměňovat s rozhodnutím v celním řízení. Na základě tohoto povolení nelze podle mého názoru uskutečnit vývoz českého zboží do zahraničí. Nejedná se o rozhodnutí v celním řízení, kterým je zboží propuštěno do navrženého celního režimu, ani o žádnou z forem aplikace zjednodušeného postupu, za účelem zjednodušení formalit a postupu, ve smyslu § 124 až 126 celního zákona, jak je v dotazu pro srovnání uvedeno. Toto povolení současně není povolením k uskutečnění vývozu zboží do zahraničí bez jeho propuštění do celního režimu vývoz.

Celní zákon podmiňuje vývoz českého zboží do zahraničí, se stanovenými odchylkami, jeho propuštěním do celního režimu vývoz. České zboží, které má být vyvezeno do zahraničí, což je tento případ, musí být podle § 215 celního zákona propuštěno v režimu vývozu. Ustanovení celních předpisů uplatňovaná na zboží vyvážené cestujícími, zboží propuštěné do režimu pasivního zušlechťovacího styku nebo režimu tranzitu tím nejsou dotčena.

Co se týče celního dohledu nad českým zbožím, tak ten pro náš případ přichází do úvahy ve vztahu k § 101 celního zákona. Podle tohoto ustanovení české zboží, které bylo navrženo k propuštění do celního režimu vývoz, pasivního zušlechťovacího styku, tranzitu nebo uskladnění v celním skladu, je pod celním dohledem od okamžiku přijetí celního prohlášení až do okamžiku, dokud nevystoupí z tuzemska nebo není zničeno anebo dokud není platnost celního prohlášení zrušena; ustanovení § 49 a § 228 tím nejsou dotčena. Připomínám, že nevystoupením z tuzemska se rozumí, že fyzicky neopustí území ČR (celní území).

Přes výše uvedené skutečnosti zůstává, že v ustanovení § 123 celního zákona ani v jiné části tohoto zákona, není aplikace povolení nakládat se zbožím ještě před jeho propuštěním, výslovně omezena, např. pro celní režim vývoz. Nelze ovšem opomenout, že povolením nakládat se zbožím ještě před jeho propuštěním do celního režimu vývoz (individuálním právním aktem), nemůže být dotčen zákonem stanovený a výše uvedený postup pro vývoz českého zboží do zahraničí, pokud to tento zákon nepřipouští. V daném případě celní zákon ani jeho prováděcí předpis takovou odchylku nepřipouští - tedy ani neumožňuje. Zde nelze tvrdit, což podle mého názoru platí obecně pro postup jakéhokoli orgánu státní moci, že celní úřad může činit vše, co zákon nezakazuje. Řečeno odkazem na příslušnou právní úpravu, konkrétně potom odkazem na Čl. 2 odst. 3, Usnesení ČNR č.

[2/1993](#) Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod, jako součásti ústavního pořádku ČR, v tomto ustanovení se sice mimo jiné konstatuje, že každý může činit, co není zákonem zakázáno, ale podle jemu předcházejícího odstavce 2, státní moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví.

Co se týče použité argumentace, respektive srovnávání dané situace se zjednodušenými postupy, chci poznamenat, že se jedná o dva zcela odlišné a na sobě navzájem nezávislé instituty. Podle § 124 odst. 1 celního zákona a § 107 odst. 1 vyhl.č. [135/1998](#) Sb., kterou se provádějí některá ustanovení celního zákona, v platném znění, spočívá pro tento případ princip zjednodušení formalit a postupu, ve zjednodušeném postupu na propuštění zboží do režimu vývozu. Ten se uskutečňuje na základě zjednodušeného celního prohlášení, a pochopitelně na základě uděleného povolení. Zmíněný zjednodušený postup je potom nedílnou součástí procesu celního řízení, jehož účelem je v tomto případě propuštění předmětného zboží do režimu vývoz, za zákonem stanovených podmínek, a to zjednodušeným způsobem. Skutečnost, že při aplikaci povolení zjednodušeného postupu je toto celní

řízení v souladu s tímto povolením administrativně ukončeno až následně, ve stanovené lhůtě, po předložení dodatečného celního prohlášení, není podle mne důvodem pro tvrzení, že se v případě fyzicky uskutečňovaného vývozu českého zboží do zahraničí na základě zjednodušeného celního prohlášení ve smyslu § 107 vyhl. č. [135/1998](#) Sb., jedná o postup, který je v rozporu s § 215 celního zákona.

Shrnutí :

Je nutno konstatovat, že samotnému podání žádosti o povolení nakládat se zbožím ještě před jeho propuštěním do režimu vývoz, ve smyslu § 123 celního zákona, žádná zákonná překážka nebrání. Je-li toto povolení celním úřadem vydáno, může takové rozhodnutí upravovat práva, právem chráněné zájmy nebo povinnosti žadatele jen v rozsahu a mezích stanovených zákonem. Uvedený rozsah a meze nemohou být překročeny. V opačném případě by se jednalo o porušení zásady legality-zákonnosti, což by logicky mělo za následek nezákonnost takového rozhodnutí.

Pro tento konkrétní případ je způsob a rozsah nakládání s předmětným českým zbožím ve své podstatě „omezen“ minimálně § 93, 94, 101, 215 a 216 celního zákona. Nelze také opomenout, že výše uvedeným nejsou dotčena stanovená práva, povinnosti, zákazy nebo omezení, vyplývající ze zvláštních právních předpisů.

Na základě shora uvedeného konstatuji následující :

1) V případě, že je podána žádost o povolení nakládat se zbožím ještě před jeho propuštěním do režimu vývoz, je podáno celní prohlášení a důvodem pro nepropuštění zboží do režimu vývoz je pouze nutnost určit původ zboží, sazební zařazení zboží nebo celní hodnotu (údaj o místu odeslání není pro účel vývozu právně významný), celní úřad s ohledem ke znění § 123 celního zákona, podané žádosti vyhoví. Tím se ale na stanoveném postupu podle § 215 celního zákona, a shora uvedených konstatování, nic nemění. Zboží nelze na základě tohoto povolení vyvézt do zahraničí. Toto povolení je ve svém důsledku ve většině případů (viz bod 3), pouze formální záležitostí, a to i přes to, že je jeho vydání (v tomto případě povinnost vydat), zakotveno v celním zákoně. Je pravdou, že předmětem tohoto řízení bude mimo jiné i jednání o právech a právem chráněných zájmech žadatele, ale tímto rozhodnutím ve většině případů (viz bod 3), nemohou být tato práva, povinnosti žadatele dotčena, protože jsou upravena zákonem.

2) V případě, že je podána žádost o povolení nakládat se zbožím ještě před jeho propuštěním do režimu vývoz (celní zákon tento okamžik blíže nespécifikuje), a celní prohlášení není podáno, bez ohledu na to, že osobně nespécifikuji žádný právní důvod pro její podání v této situaci - zboží není pod celním dohledem atd., příslušný celní úřad by podle mne měl s odkazem na § 123 celního zákona rozhodnout o nevyhovění žádosti. V odůvodnění by potom uvedl -vysvětlil své rozhodnutí ve věci, např. odkazem na skutečnost, že vzhledem k tomu, že na předmětné zboží nebylo podáno celní prohlášení, neměl celní úřad žádný právní důvod a oprávnění zasahovat do právních vztahů žadatele vůči předmětnému českému zboží, neboť žadatele v takovémto případě při volném nakládání s předmětným zbožím, ve vztahu k celním předpisům, nic neomezuje. Obdobně by bylo podle mne postupováno i v případě, že žádost podle § 123 celního zákona byla podána po tom, co celní úřad rozhodl o nepropuštění předmětného českého zboží (z jakéhokoli důvodu), do navrženého celního režimu vývoz.

3) V případě, že je podána žádost o povolení nakládat se zbožím ještě před jeho propuštěním do režimu vývoz a celní prohlášení je podáno (nejednalo-li se o případ podle bodu 1), celní úřad podle mne žádosti s odkazem na § 123 zpravidla nevyhoví (s ohledem k odůvodnění žádosti). Je nutno připomenout, že předmětné zboží je v tomto případě s ohledem ke znění § 101 celního zákona pod celním dohledem. Stejně tak se na něj mimo jiné vztahují i ustanovení § 93, 94, 97 odst. 1 a zejména

§ 216 celního zákona, podle kterého celní úřad propustí zboží k vývozu s podmínkou, že zboží vystoupí do zahraničí ve stejném stavu a za stejných podmínek, jaké platily v okamžiku přijetí celního prohlášení k vývozu. Termín „zpravidla“ je uveden záměrně. V praxi může nastat situace, kdy např. deklarant bude nucen operativně před propuštěním zboží, respektive před jeho fyzickým vývozem, řešit nějaký problém vztahující se k předmětnému zboží. Bude mít důvod provést s tímto zbožím určité úkony, které nejsou předmětem § 94 celního zákona, a současně tím nepřekročí a nemá v úmyslu překročit rozsah podmínky dané § 216 celního zákona. I pro tento účel, nebránily by tomu jiné právní důvody, by podle mne bylo vyhovění podané žádosti na místě. Zdůrazňuji, že pro tento či obdobný účel, nikoliv pro účely vývozu předmětného zboží do zahraničí.

4) Poslední otázka dotazu, jak může danou věc ovlivnit skutečnost, že je žádost podle § 123 celního zákona podána, a následně celní úřad, opět lhostejno z jakého důvodu, rozhodne o nepropuštění předmětného českého zboží do celního režimu vývoz, již byla podle mne z větší části také zodpovězena. Pokud by deklarant na základě rozhodnutí o povolení nakládat s českým zbožím ještě před jeho propuštěním do celního režimu vývoz, toto zboží fyzicky vyvezl, a následně je celní úřad nepropustil do celního režimu vývoz, došlo by tak podle mého názoru k situaci, kterou by bylo možno označit jako porušení celních předpisů - jako vývoz českého zboží, který nebyl uskutečněn v souladu s celními předpisy, konkrétně v souladu s ustanovením § 215 celního zákona. K tomu dále podotýkám, že by deklarantu v takovém případě navíc chyběl daňový doklad - rozhodnutí o propuštění zboží do celního režimu vývoz, pro účely požadavku na osvobození od povinnosti uplatnit daň na výstupu (§ 45 zákona č. [588/1992](#) Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění), atd.. Zde je nutno připomenout, že podle zákona citovaného v předchozí větě, konkrétně podle § 45 odst. 2, je vývoz zboží pro účely tohoto zákona uskutečněn, je-li zboží propuštěno do celního režimu vývoz, do celního režimu pasivní zušlechťovací styk, vystoupilo do zahraničí a na výše uvedeném daňovém dokladu (rozhodnutí v celním řízení), je celním úřadem uveden údaj o datu přechodu zboží přes státní hranice nebo umístění tohoto zboží do svobodného celního skladu nebo svobodného celního pásma.

Autor : Lubomír Bačo, zaměstnanec celní správy

lubos-baco@post.cz

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro](#)

[aerolinky ze třetích zemí](#)

- [Odpovědnost členů statutárního orgánu za nepodání insolvenčního návrhu včas](#)
- [Vybrané otázky poskytování zdravotních služeb na dálku](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Nový daňový režim ESOP v České republice od roku 2026. Posun k ekonomické realitě a mezinárodním standardům?](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)